

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 22.12.2009
KOM(2009)695 v konečném znění

**ZPRÁVA KOMISE RADĚ, EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Zpráva o následném hodnocení programu Erasmus Mundus (2004–2008)

OBSAH

ZPRÁVA KOMISE RADĚ, EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ Zpráva o následném hodnocení programu Erasmus Mundus (2004–2008)	1
1. Úvod.....	3
2. Souvislosti vnějšího hodnocení.....	3
3. Vnější hodnocení.....	4
3.1. Podmínky hodnocení.....	4
3.2. Metodika	4
3.3. Zjištění hodnotitele.....	4
3.3.1. Kvalita studijních programů Erasmus Mundus.....	4
3.3.2. Kvalita studentů a akademických pracovníků v rámci programu Erasmus Mundus ...	5
3.3.3. Dopad na „stranu nabídky“ vysokoškolského vzdělávání v Evropě.....	5
3.3.4. Dopad na mezinárodní poptávku po evropském vysokoškolském vzdělávání.....	6
3.3.5. Dopad na studenty a akademické pracovníky	6
3.3.6. Udržitelnost	7
3.3.7. Podoba a struktura programu	7
3.3.8. Řízení programu.....	8
3.3.9. Účinnost programu.....	8
4. Hlavní doporučení vyplývající z vnějšího hodnocení a připomínky Komise	8
4.1. Účelnost.....	8
4.2. Udržitelnost	9
4.3. Účinnost – podoba a řízení programu	10
5. Závěry Komise	11
Statistické přílohy o počtu podaných a schválených žádostí	12

ZPRÁVA KOMISE RADĚ, EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

Zpráva o následném hodnocení programu Erasmus Mundus (2004–2008)

(Text s významem pro EHP)

1. ÚVOD

Tato zpráva se předkládá v souladu s článkem 12 rozhodnutí č. 2317/2003/ES¹ ze dne 5. prosince 2003, kterým se zavádí program Erasmus Mundus, jenž ukládá povinnost provést následné hodnocení (*ex post*) programu. Zpráva předkládá stanovisko Komise týkající se hlavních závěrů a doporučení následného hodnocení, které je k dispozici na adrese: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/evalreports/index_en.htm. Tyto závěry a doporučení se zakládají na rozsáhlých průzkumech provedených mezi účastníky programu Erasmus Mundus a hlavními zúčastněnými stranami.

2. SOUVISLOSTI VNĚJŠÍHO HODNOCENÍ

Erasmus Mundus (2004–2008) byl program spolupráce a mobility v oblasti vysokoškolského vzdělávání, jehož cílem bylo představit světu Evropskou unii jako centrum špičkového vzdělávání. Záměrem programu bylo podpořit rozvoj špičkových evropských magisterských programů a zvýšit povědomí o evropském vysokoškolském vzdělávání a jeho přitažlivost ve třetích zemích. Strategickým cílem programu bylo zvýšení kvality vysokoškolského vzdělávání v Evropě a podpora mezikulturního porozumění prostřednictvím spolupráce se třetími zeměmi.

Mezi konkrétní cíle programu patřilo posilování kvality a špičkových výsledků v evropském vysokoškolském vzdělávání, podpora příchozí mobility diplomovaných studentů a akademických pracovníků ze třetích zemí; podpora strukturované spolupráce s vysokými školami ze třetích zemí a zlepšení profilu a zviditelnění evropského vysokoškolského vzdělávání a usnadnění přístupu k tomuto vzdělání ve světě.

Program na období 2004–2008 zahrnoval čtyři hlavní akce: akce 1 – magisterská studia Erasmus Mundus zahrnující integrovaná studia na magisterské úrovni nabízená alespoň třemi vysokými školami ve třech různých evropských zemích; akce 2 – stipendia Erasmus Mundus určená studentům a akademickým pracovníkům ze třetích zemí; akce 3 – partnerství s vysokoškolskými institucemi ve třetích zemích zahrnující stipendia určená studentům a akademickým pracovníkům ze zemí EU pro účely mobility směrem do třetích zemí; akce 4 – projekty, jejichž cílem je zvýšit celosvětovou přitažlivost evropského vysokoškolského vzdělávání.

¹ Úř. věst. L 345, 31.12.2003.

3. VNĚJŠÍ HODNOCENÍ

3.1. Podmínky hodnocení

Společnost ECOTEC Research and Consulting byla požádána o provedení hodnocení na základě rámcové smlouvy s Komisí². Následné hodnocení se týkalo období 2004–2008, během něhož byla zveřejněna řada výzev k předkládání návrhů za účelem provádění programu, přičemž zvláštní pozornost byla věnována období od průběžného hodnocení programu v roce 2006–2007. Zatímco magisterská studia Erasmus Mundus, stipendia a „projekty přitažlivosti“ (akce 1, 2 a 4) byly zahájeny v akademickém roce 2004–2005, partnerství (akce 3) byla zahájena až v roce 2005–2006.

Hlavním cílem hodnocení bylo posouzení dopadu prvního programu Erasmus Mundus a uvážení získaných poznatků s cílem podpořit provádění navazujícího programu. Hodnocení se tudíž zaměřilo na „účelnost“ programu Erasmus Mundus – nakolik program dosáhl cílů, které byly stanoveny na počátku. Spolu s tímto aspektem krátkodobých a dlouhodobých účinků hodnocení analyzovalo rovněž „účinnost“, s jakou program Erasmus Mundus dosáhl těchto účinků³, a to, nakolik jsou podporované studijní programy udržitelné z dlouhodobějšího hlediska.

3.2. Metodika

Metodika zahrnovala sekundární výzkum příslušné literatury, průzkum mezi institucemi zapojenými do magisterských studií, partnerství a projektů přitažlivosti Erasmus Mundus (akce 1, 3 a 4) a mezi zúčastněnými studenty a akademickými pracovníky ze třetích zemí a z EU a pohovory s hlavními zúčastněnými stranami, včetně národních struktur Erasmus Mundus a účastníků zapojených do čtyř akcí programu. V souvislosti s případovými studiemi se uskutečnily návštěvy týkající se dvanácti magisterských studií EM. V průběhu celé analýzy byly zajištěny triangulace a křížové ověření shromážděných důkazů.

3.3. Zjištění hodnotitele

Z posouzení shromážděných důkazů pro následné hodnocení programu Erasmus Mundus vyplývá, že program byl účelný, pokud jde o dosažení stanovených cílů, a vytvořil významnou přidanou hodnotu Společenství. Programu Erasmus Mundus se podařilo spojit některé z nejlepších vysokoškolských institucí v EU s cílem nabídnout 103 nových a inovativních společných magisterských programů, které by bez programu nebyly pravděpodobně vytvořeny. Tyto magisterské programy jsou považovány za vysoce kvalitní jak ze strany akademických pracovníků, tak i současných a bývalých studentů programu Erasmus Mundus, kteří byli konzultováni v průběhu hodnocení, a obecně se podařilo docílit vysokého počtu žádostí podaných studenty ze třetích zemí.

3.3.1. Kvalita studijních programů Erasmus Mundus

Z důkazů získaných při hodnocení vyplývá, že magisterská studia podporovaná programem jsou skutečně vysoce kvalitní. Špičkové výsledky zapojených institucí a jejich pracovníků jsou i nadále základní zárukou akademické kvality. Ačkoliv zeměpisné rozložení

² Rámcová smlouva o hodnocení, službách souvisejících s hodnocením a podpoře pro posouzení dopadu (EAC/03/06 – první prodloužení).

³ Rozsah, nakolik bylo účinků programu dosaženo s přiměřenými náklady.

zúčastněných institucí bylo obecně vyvážené, instituce z nových členských států byly úměrně zastoupeny v menším měřítku.

Charakteristickými znaky, o nichž koordinátoři studia usuzovali, že zajišťují přidanou hodnotu navíc k „základnímu“ (domácímu) magisterskému studiu ve stejném vědním oboru, byly vysoká akademická úroveň a obsah studijních programů. Koordinátoři studia a absolventi považovali za důležité součásti přidané hodnoty rovněž mobilitu začleněnou do studijních programů Erasmus Mundus a nabízené „mezikulturní zkušenosti“.

Studenti vysoce hodnotili obecnou úroveň podpory poskytované studentům a akademickým institucím. Z hodnocení však vyplývá, že v některých případech bylo možno učinit více ke zlepšení soudržnosti studijních plánů jednotlivých zúčastněných institucí a různých způsobů vzdělávání nabízených studentům. Integraci studia mohou usnadnit strukturovanější formáty se společnými studijními programy a omezenějším počtem studijních oborů.

3.3.2. *Kvalita studentů a akademických pracovníků v rámci programu Erasmus Mundus*

Až na omezený počet výjimek byly studijní programy Erasmus Mundus úspěšné, pokud jde o přilákání vysokých počtů žadatelů ze třetích zemí. Studijní programy se však často potýkaly s potížemi při přijímání očekávaného počtu studentů z EU. Důvodem byla často výše poplatků účtovaných za tyto studijní programy (jež mohly být vyšší než u „národních“ programů) a neexistence stipendií pro studenty z EU v rámci programu na období 2004–2008.

Z důkazů získaných při hodnocení vyplývá, že celková akademická úroveň studentů vybraných pro studijní programy Erasmus Mundus je vysoká. 55 % koordinátorů a partnerů, kteří odpověděli na on-line průzkum, uvedlo, že průměrná akademická úroveň studentů programu Erasmus Mundus byla „významně vyšší“ než průměrná úroveň studentů na magisterské úrovni na jejich katedrách.

Využití dodatečných finančních prostředků pro cílený výběr studentů ze zvláštních zeměpisných oblastí a zemí jako součást akce 2 (části pro vnější spolupráci) nebylo vždy v souladu s hlavním zaměřením programu na vynikající akademickou kvalitu. V omezeném počtu případů jsou k dispozici důkazy, že zejména zeměpisné kritérium zavedené v rámci části pro vnější spolupráci vedlo k výběru studentů podprůměrné úrovně.

Důkazy získané při hodnocení naznačují, že celková akademická úroveň akademických pracovníků podporovaných prostřednictvím akce 2 byla vysoká. 75 % podporovaných akademických pracovníků však tvořili muži. Zdá se, že tato úroveň je nevyvážená, a to i s přihlédnutím k možným rozdílům v profilu akademických pracovníků na základě pohlaví v jednotlivých vědních oborech.

3.3.3. *Dopad na „stranu nabídky“ vysokoškolského vzdělávání v Evropě*

Program Erasmus Mundus z kvantitativního i kvalitativního hlediska rozšířil již existující nabídku vzdělávání na magisterské úrovni v EU. Nové studijní programy, které získaly podporu, obvykle existovaly navíc ke stávající nabídce vysokoškolského vzdělávání, jelikož současně byly zachovány „domácí“ studijní programy. Program zvýšil rovněž celkovou kvalitu vytvořením nových, vysoce kvalitních studijních programů typu, jenž byl před zavedením programu zaznamenán pouze ojediněle.

Důkazy získané při hodnocení dokládají, že kromě přímého dopadu vytváření nových studijních programů program Erasmus Mundus zajistil na zúčastněných katedrách a školách

další, nepřímé dopady. Zdá se, že zejména proces vypracovávání a zavádění společných studijních programů posílil dvojí proces jednak „poevropšťování“ na straně nabídky (jelikož spolupracovaly vysokoškolské instituce z jednotlivých zemí) a jednak „internacionalizace“ na straně poptávky (jelikož se instituce snažily přilákat více studentů ze zahraničí a reagovat na jejich potřeby).

Při hodnocení bylo zjištěno, že program Erasmus Mundus obecně přispěl kladně ke strategickým cílům EU v oblasti vysokoškolského vzdělávání. Integrovaná, nadnárodní povaha studijních programů zejména vyžadovala, aby se zúčastněné instituce přímo podílely na uplatňování aspektů Boloňského procesu, zejména evropského systému přenosu kreditů. Zvýšila se rovněž vzájemná informovanost akademické obce o charakteristikách a fungování systémů vysokoškolského vzdělávání v ostatních členských státech.

Zkušenosti z řady studijních programů dokládají, že otázka společných diplomů je i nadále oblastí, v níž je zapotřebí další práce k odstranění překážek ve vnitrostátních právních předpisech, jež brání akreditaci společných diplomů. Vyšší úroveň společného zajišťování kvality a vzájemné uznávání týkající se společných diplomů pravděpodobně dále přispějí k rozvoji Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání.

3.3.4. Dopad na mezinárodní poptávku po evropském vysokoškolském vzdělávání

Existují důkazy, že program Erasmus Mundus vedl k zvýšení počtu studentů ze třetích zemí, kteří studují na zúčastněných katedrách a školách, ačkoliv tato tendence není zaznamenána všeobecně a je možné, že se pro studijní programy Erasmus Mundus rozhodli někteří studenti ze třetích zemí, kteří by stejně přišli do Evropy. V žádném ze zkoumaných případů nebyly za účelem hodnocení k dispozici konsolidované údaje o počtech studentů ze třetích zemí, kteří studují na jednotlivých školách, ačkoliv takovéto údaje by byly cenným prostředkem k ověření kvantitativních účinků programů, jako je Erasmus Mundus.

Mnoho zástupců studijních programů, kteří byli konzultováni v průběhu hodnocení, uvedlo, že program Erasmus Mundus umožnil jejich katedrám přilákat studenty ze širší škály třetích zemí, a tudíž narušit tradiční struktury přijímání studentů.

3.3.5. Dopad na studenty a akademické pracovníky

Důkazy vyplývající z průzkumu dopadu na absolventy prokazují, že se absolventi programu Erasmus Mundus obvykle domnívají, že v rámci svého studia získali cenné a relevantní dovednosti a zkušenosti. Důkazy týkající se dlouhodobého akademického nebo kariérního postupu absolventů po ukončení studia (ačkoli jsou obecně kladné) však nejsou v současnosti průkazné.

Výsledky on-line průzkumu týkajícího se akademických pracovníků účastnících se akce 2 ukazují, že program Erasmus Mundus těmto jednotlivcům umožnil posílit jejich vlastní síť (související s výzkumem) a zlepšit jejich znalosti a porozumění vysokoškolskému vzdělávání v EU. Zdá se, že osobní dopad účasti v programu a dopad na hostitelské katedry a studijní programy se zvyšuje, pokud se akademičtí pracovníci přímo podílejí na zajišťování studijních programů, což ne vždy platilo.

3.3.6. *Udržitelnost*

Hodnocení prokázalo, že se většina koordinátorů a partnerů, kteří se v současnosti účastní programu Erasmus Mundus, nedomnívá, že by studijní programy, na nichž se podílí, mohly pokračovat v současné podobě bez dalších finančních prostředků EU.

Tato zjištění pocházející od příjemců evropských finančních prostředků nejsou patrně překvapivá, zejména v zemích, v nichž se systémy vysokoškolského vzdělávání potýkají s výrazně omezenými možnostmi financování. Jelikož však dlouhodobější udržitelnost programu Erasmus Mundus bude pravděpodobně vyžadovat snížení výše finančních prostředků EU určených na stipendia spojená s jednotlivými studijními programy, je zřejmé, že je nutno nalézt jiná řešení než zachování stávající situace, má-li mnoho studijních programů Erasmus Mundus pokračovat i v budoucnu.

Vynikající kvalita studijních programů na mezinárodní úrovni by v zásadě měla nejlepším z nich umožnit přijímat vynikající studenty ze třetích zemí, kteří si financují studium sami, zejména vzhledem ke skutečnosti, že tradice placení za kvalitní vzdělávání je často zavedenější mimo EU než v EU. Ačkoliv program Erasmus Mundus pravděpodobně podpořil mnoho studentů, kteří by si jinak studium v Evropě nemohli dovolit, je stejně tak pravděpodobné, že program podpořil i studenty, kteří by byli schopni uhradit přinejmenším část nákladů svého studia.

Ačkoliv v podobě nového programu Erasmus Mundus je již začleněn proces diverzifikace zdrojů financování studia, z hodnocení vyplývá, že si studijní programy musí více uvědomovat nutnost vyššího samofinancování a využívání alternativních zdrojů financování.

3.3.7. *Podoba a struktura programu*

Ačkoliv při hodnocení bylo zjištěno, že akce 1 – magisterská studia a akce 2 – stipendia pro studenty se jednoznačně doplňovaly a účinně spolupracovaly, důkazy týkající se účelnosti akce 2 – stipendia pro studenty, akce 3 – partnerství a akce 4 – projekty jsou méně přesvědčivé.

Dopad financování pro akademické pracovníky účastnící se akce 2 na kvalitu studijních programů nebyl vždy zřejmý. Jako pravděpodobné se jeví, že se příspěvek financování v rámci této akce zvýší, pokud akademičtí pracovníci výslovně přispějí k dotyčnému studijnímu programu (zejména prostřednictvím výuky).

Ačkoliv akce 3 v řadě případů zajistila cennou zvláštní dimenzi studijních programů Erasmus Mundus, činnosti v oblasti partnerství jsou často nedostatečně integrovány do studijních programů, s nimiž souvisí, a akce jako celek přilákala méně účastníků, než se očekávalo. Této záležitosti byla věnována pozornost v novém programu Erasmus Mundus, a to tak, že se instituce ze třetích zemí mohou stát řádnými partnery konsorcií.

Hodnotitelé se domnívají, že ačkoliv akce 4 podpořila některé zajímavé a potenciálně účelné projekty, financování této akce bylo příliš rozptýleno mezi mnoho projektů s různými cíli. Akce 4 mohla být účelnější, pokud by se zdroje soustředily na omezenější počet větších projektů.

3.3.8. Řízení programu

Bylo zjištěno, že postupy řízení programu Erasmus Mundus byly přiměřené a velkou měrou účelné. Příjemci programu neoznámili žádné významné potíže, pokud jde o postupy výběru a monitorování programu. Hodnotitelé se však domnívají, že by kvalitu konsolidovaných údajů z monitorování programu bylo možno zlepšit bez významného dodatečného úsilí. Užitečné by byly zejména úplnější údaje o počtech studentů a o míře absolvování / dokončení studia, jelikož jsou jednoduchými, avšak cennými ukazateli „výsledků“.

3.3.9. Účinnost programu

Hodnotitelé se domnívají, že program celkově dosáhl vysokého stupně účinnosti. Zdá se zejména, že poměrně malé částky přidělené konsorciím Erasmus Mundus na správu studijních programů měly pákový účinek, jelikož na jejich provádění byly vyhrazeny značné dodatečné zdroje (zejména odpracované hodiny administrativních pracovníků).

Vzhledem k vysokému počtu studentů programu Erasmus Mundus v jednotlivých studijních programech, kterým bylo financováno celé stipendium, se jako pravděpodobné jeví, že by celkovou účinnost bylo možno zvýšit vynaložením úsilí o zajištění toho, aby více studentů studovalo s podporou z jiných zdrojů financování.

4. HLAVNÍ DOPORUČENÍ VYPLÝVAJÍCÍ Z VNĚJŠÍHO HODNOCENÍ A PŘIPOMÍNKY KOMISE

Hlavní doporučení hodnotitele jsou vyznačena tučně, zatímco odpovědi Komise kurzívou.

4.1. Účelnost

Doporučení 1

Je nutno přezkoumat blíže činitele, které objasňují přetrvávající „nedostatečné zastoupení“ institucí z nových členských států v programu Erasmus Mundus, a v rámci pravomocí EU v této oblasti je třeba přijmout náležitá opatření k řešení zjištěných problémů.

Komise s tímto doporučením souhlasí. K zvýšení účasti méně zastoupených zemí EU v programu Komise podporuje projekt v rámci akce 3 (v koordinaci se slovenskou národní strukturou), jehož cílem je šíření informací o účasti a poskytování podpory potenciálním účastníkům z nových členských států. Dopad tohoto projektu bude možné posoudit v létě 2010.

Doporučení 2

Při průběžném monitorování studijních programů Erasmus Mundus je nutno věnovat zvláštní pozornost úrovni integrace ve studijních plánech a nabízených studijních oborech.

Komise toto doporučení vítá jako způsob dalšího prosazování významu integrace. V budoucnu by se od žadatelů mělo vyžadovat, aby objasnili a prokázali jednoznačnější úroveň integrace svého studijního programu, a hodnotitelé návrhů by měli věnovat zvláštní pozornost analýze integrace a mechanismů mobility.

Doporučení 3

Ačkoliv v rámci nového programu Erasmus Mundus byla zavedena stipendia pro studenty z EU k zvýšení počtu studentů z EU v studijních programech Erasmus Mundus, skutečné počty žádostí a počty vybraných studentů z EU je nutno v průběhu provádění programu sledovat podrobněji.

Komise s tímto doporučením souhlasí a bude podrobně sledovat míry podaných a schválených žádostí studentů z EU, jak to dosud činila v případě studentů ze zemí mimo EU. Tyto informace jsou nezbytné pro zajištění co nejúčelnějšího provádění programu v budoucnu.

Doporučení 4

V novém programu Erasmus Mundus by se od konsorcií mělo požadovat, aby u akademických pracovníků podporovaných v rámci jejich magisterského studia větší pozornost věnovala vyváženému zastoupení žen a mužů.

Komise s tímto doporučením v zásadě souhlasí a vynaloží veškeré úsilí k zvýšení informovanosti o této otázce u účastníků programu.

Doporučení 5

Jsou zapotřebí lepší údaje za účelem sledování dopadu programu Erasmus Mundus na počet vynikajících studentů ze třetích zemí, kteří přicházejí do Evropy. Zúčastněné instituce by proto měly být požádány, aby poskytovaly údaje o celkových počtech přijatých studentů ze třetích zemí, aby bylo možno systematictěji analyzovat dopad programu Erasmus Mundus v tomto ohledu.

Komise vítá toto doporučení, jež bude použito k podněcování zúčastněných institucí, aby poskytovaly včasnější a přesnější statistické údaje o počtech a výsledcích svých studentů. Tyto informace by měly být poskytovány prostřednictvím stávající databáze studentů (spravované výkonnou agenturou), jejíž používání by mělo být co nejsnazší.

Doporučení 6

Průzkum dopadu na absolventy by měl pokračovat i v budoucích letech a měl by využívat systematictější, avšak kratší dotazník, který je přizpůsoben měření dlouhodobějšího dopadu programu na zúčastněné studenty.

Komise s tímto doporučením souhlasí. Průzkum dopadu na absolventy je hlavním nástrojem pro pochopení a výklad minulých a budoucích tendencí programu. V současnosti probíhají diskuse se zhotovitelem pověřeným prováděním průzkumu dopadu na absolventy s cílem dohodnout se na účelnějším dotazníku pro studenty a absolventy.

4.2. Udržitelnost

Doporučení 7

V zájmu zajištění udržitelnosti nejlepších studijních programů Erasmus Mundus při současném maximálním zvýšení dopadu vytvořeného financováním EU by program Erasmus Mundus měl přejít ze stávající situace, kdy velká většina studentů ze třetích zemí účastnících se studijních programů Erasmus Mundus dostává plné stipendium.

Stávající studijní programy by měly být důsledně vybízeny, aby přešly na diferencovanější systém podpory studentů s vyšším podílem studentů financovaných z jiných zdrojů než stipendií programu Erasmus Mundus.

Komise souhlasí s tím, že je nutné zajistit udržitelnost studijních programů Erasmus Mundus, a kladla na toto velký důraz v první výzvě zveřejněné v rámci nového programu. Komise však považuje za nezbytné zvážit budoucnost systému stipendií. V budoucnu by mohl být například oddělen od podpory poskytované špičkovým studijním programům, přičemž stipendia by byla udělena podle schopnosti studijních programů přilákat studenty.

Doporučení 8

Akce 3 nového programu Erasmus Mundus by měla zaujmout strategičtější přístup, než tomu bylo v rámci akce 4 předchozího programu, a financovat omezený počet projektů v jednoznačně vymezených prioritních oblastech a podněcovat „seskupování“ činností. Je nutný posílený, cílený marketing studijních programů, zejména na elitních vysokých školách ve třetích zemích s vysokými a středními příjmy a v Evropě, s cílem prosazovat (samofinancovanou) poptávku po studijních programech Erasmus Mundus.

Komise sdílí obavu hodnotitelů, pokud jde o neexistenci přesného strategického přístupu při stanovování konkrétních cílů v rámci akce 3. Tento rok se Komise rozhodla vyhnout se otevřené výzvě k předkládání návrhů a poprvé zveřejnila výzvu pro „seskupování“ s cílem využít to nejlepší z minulých projektů v rámci akce 4. Budoucí výzvy k předkládání návrhů se mimoto zaměří na omezený počet prioritních oblastí. Komise bude i nadále financovat některé akce z Projektu globální podpory Erasmus Mundus v zájmu propagace evropského vysokoškolského vzdělávání po celém světě.

4.3. Účinnost – podoba a řízení programu

Doporučení 9

V rámci nového programu Erasmus Mundus se bude od hostujících akademických pracovníků požadovat, aby přímo přispěli k studijnímu programu, pro nějž obdrželi grant Erasmus Mundus, v zájmu zvýšení kvality dotyčného studijního programu.

Komise považuje toto doporučení za zajímavé. Doposud měla stipendia pro akademické pracovníky převážně umožnit výuku nebo činnosti v oblasti výzkumu související se studijním programem. Přímý příspěvek ke studijnímu programu může znamenat určitou předchozí účast akademických pracovníků při vypracovávání studijních plánů. Některé studijní programy již mohou vyžadovat přímý příspěvek, v tomto případě by bylo možno o tomto osvědčeném postupu informovat ostatní konsorcia.

Doporučení 10

Je třeba přezkoumat formáty zpráv o pokroku a závěrečných zpráv o studijních programech Erasmus Mundus s cílem zajistit, aby byly shromažďovány úplné údaje o počtech studentů (z EU a třetích zemí) a o počtu absolventů.

Stejně jako v případě doporučení 5 Komise souhlasí s tím, že by studijní programy měly být podněcovány, aby poskytovaly včasnější a přesnější statistické údaje o počtech a výsledcích svých studentů. Je nutno uvádět jednoznačně zejména počty absolventů, aby bylo možno provést průhlednější analýzu úspěšnosti studijního programu.

5. ZÁVĚRY KOMISE

Komise souhlasí s celkovým hodnocením hodnotitelů, že program Erasmus Mundus je důležitým příspěvkem k internacionalizaci evropského vysokoškolského vzdělávání. Program je i nadále důležitý s ohledem na problémy, s nimiž se evropské vysokoškolské instituce potýkají zejména v současném světovém hospodářském ovzduší, a udržuje vysokou úroveň nadšení u koordinátorů, partnerů, studentů a akademických pracovníků. Výsledky hodnocení ukazují, že program Erasmus Mundus i nadále plní své politické a operativní cíle, jakož i cíle stanovené v článku 149 Smlouvy.

Pro budoucí rozvoj a prosperitu programu je zásadní základní kvalita magisterského studia Erasmus Mundus, institucí zajišťujících toto studium a studentů a akademických pracovníků, které tyto studijní programy přilákají. Komise vítá pozitivní zjištění hodnotitele v tomto ohledu a v novém programu Erasmus Mundus přidělila úloze zajišťování kvality větší význam.

Podoba nového programu má překonat určité strukturální nedostatky, které byly zjištěny v programu na období 2004–2008, například nabízení stipendií pro studenty EU a možnost, aby se instituce ze třetích zemí účastnily společných programů jako řádní partneři. Komise bere na vědomí zjištění tohoto hodnocení, pokud jde o další možná zlepšení, a ve zbytku programu na období 2009–2013 bude těmto záležitostem věnovat náležitou pozornost.

STATISTICKÉ PŘÍLOHY O POČTU PODANÝCH A SCHVÁLENÝCH ŽÁDOSTÍ

EU + země ESVO/EHP	Počet žádostí ze strany VŠ nabízejících magisterské studium EM (1)	Počet schválených žádostí ze strany VŠ nabízejících magisterské studium EM (1)	Počet VŠ nabízejících magisterské studium EM vybraných v rámci EM
Rakousko	32	7	4
Belgie	133	21	7
Bulharsko	2	0	0
Kypr	1	0	0
Česká republika	56	9	4
Dánsko	72	14	7
Estonsko	25	3	2
Finsko	59	11	5
Francie	465	65	49
Německo	320	54	33
Řecko	43	5	4
Maďarsko	74	10	4
Irsko	44	6	5
Itálie	361	44	26
Lotyšsko	21	0	0
Litva	35	2	2
Lucembursko	7	1	1
Malta	17	1	1
Nizozemsko	162	29	14
Polsko	123	16	8
Portugalsko	170	26	11
Rumunsko	14	0	0
Slovensko	14	1	1
Slovinsko	24	3	2
Španělsko	464	62	27
Švédsko	140	22	11
Spojené království	257	42	28
Island	5	0	0
Lichtenštejnsko	0	0	0
Norsko	63	14	9
Celkem	3195	468	265

EU + země ESVO/EHP	Počet žádostí ze strany VŠ zapojených do projektů akce 4 EM (1)	Počet schválených žádostí ze strany VŠ zapojených do projektů akce 4 EM (1)	Počet VŠ zapojených do projektů akce 4 EM vybraných v rámci EM
Rakousko	41	8	6
Belgie	84	18	16
Bulharsko	18	2	2
Kypr	5	2	2
Česká republika	27	4	3
Dánsko	22	6	4
Estonsko	20	5	5
Finsko	53	17	12
Francie	135	26	20
Německo	108	16	10
Řecko	27	5	3
Maďarsko	41	4	2
Irsko	11	3	3
Itálie	144	15	12
Lotyšsko	11	3	2
Litva	23	4	3
Lucembursko	2	0	0
Malta	9	3	1
Nizozemsko	73	14	9
Polsko	60	12	9
Portugalsko	55	10	7
Rumunsko	31	3	3
Slovensko	30	6	3
Slovinsko	17	1	1
Španělsko	133	32	18
Švédsko	51	11	8
Spojené království	99	22	15
Island	2	2	1
Lichtenštejnsko	1	1	1
Norsko	24	11	9
Celkem	1357	266	190

	Počet obdržených žádostí studentů	Udělená stipendia Erasmus Mundus	Udělená stipendia v rámci části pro vnější spolupráci	Celkový počet udělených stipendií
2004–05	není známo	140	0	140
2005–06	3030	455	353	808
2006–07	5500	741	636	1377
2007–08	12 766	1196	629	1825
2008–09	18 820	1957	74	2031
Celkem	40 116	4489	1692	6181